

Çocuklar refakatsiz, sistem yetersiz!

Depremlerin üzerinden 19 gün geçti. 6 Şubat Pazartesi gününden bu yana, hakkında arama ilanı verilen ve refakatsiz kalan çocukların durumunu izlemeye, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'ndan (ASHB) işlevsel bir sistem talep etmeye devam ediyoruz.

Risk altında olan tüm
#ÇocuklarınTakipçisiyiz

**Geçen 19
günün
ardından**

**Bugün
geldiğimiz
noktada;**

— Arama ilanları hâla dolaşımda olan, henüz nerede ve nasıl olduğu bilinmeyen çocuklar var.

— Çocuklarına ulaşmak için danışma hatlarını, Alo 183'ü ve Alo 184'ü aramaya devam eden ailelere/ yakınlara “sabırlı olmaları” söyleniyor.

— Türkiye'nin çeşitli şehirlerindeki hastanelerde refakatsiz çocuklar var. Bu çocuklar, ampütasyon dahil olmak üzere oldukça zorlayıcı tedavi süreçlerini yanlarında yakınları olmadan yaşıyorlar.

— Depremde yakınlarını kaybeden ve/veya yakınları bölgedeki hastanelerde tedavi gören insanların çocukları uzak şehirlere sevk edilmiş durumda. Bu nedenle aileler/yakınlar şehirler arasında mekik dokuyor, yakınlarının yanında eş zamanlı bulunamıyor, maddi ve manevi anlamda zorlanıyorlar.

**Geçen 19
günün
ardından**

**Bugün
geldiğimiz
noktada;**

Şehir şehir dolaşıp çocuğunu bulan bir kişinin DNA örneği vermesi gerekiyor. Yakınlık bağının teyidi için gerekli olan bu işlem öncesinde hastaneler savcılık izni istiyor. Aileler, yaşadıkları kayıpların, acının ve yorgunluğun ortasında, adliye ve polis merkezi arasında dolaşmak durumunda kalıyor. Bu işlemleri kolaylaştıracak bir düzenleme henüz yok.

Kimlik tespiti yapılmadan defnedilmiş çocuklara dair hiçbir veri ve bilgi paylaşılmıyor. Aranılan çocuklardan bazılarının aslında defnedilmiş olduğu ortaya çıkabiliyor.

ASHB'nin 10 Şubat'ta açıklamaya başladığı veriler gerçekliği tam anlamıyla yansıtmıyor. Bu veriler bize tüm sorularımızın ve endişelerimizin cevaplarını vermiyor. Verilerdeki her sayı bir çocuğun yaşamı! Çocuklara ne tür hizmetler sunulduğu, verilerin arkasında nasıl bir işleyiş olduğu şeffaf bir şekilde kamuoyu ile paylaşılmıyor.

Aranan/refakatsiz çocuklar için mevcut sistem

— Sağlık Bakanlığı

Alo 184 hattı

E-Nabız "Doğal Afet Bilgilendirme Ekranı"

— Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

9 Şubat'ta ilan edilen 10 hatlı çağrı merkezi

Alo 183 hattı

22 Şubat'ta kullanıma sunulan "Refakatsiz Çocuklar Arama Ekranı"

Mevcut Sistem

Neden Yetersiz?

- E-Nabız “Doğal Afet Bilgilendirme Ekranı”ndan sadece birinci derece yakınlar kimlik numarasıyla sorgulama ve fotoğrafla arama yapılabiliyor. Çocuğun birinci derece yakınları hayatta değilse veya tedavi altındaysa teyze, amca gibi ikinci derece yakınlar bu ekrandan bilgi alamıyor.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nın danışma hatları ve 22 Şubat’ta kullanıma sunulan “arama ekranı”, sadece çocukların isim-soyisim ve kimlik numaraları ile arama yapılmasına imkan veriyor.
- Bütün bunlar; hastanelerde tedavi gören veya kurum bakımına alınmış, “kimlik tespiti yapılamamış” veya birinci derece yakınlarını kaybetmiş çocukları yakınlarıyla buluşturmak için işlevsel değil.
- Arandığını bildiğimiz fakat arama ekranından sorgulama yaptığımızda “kayıt bulunamadı” notuyla karşılaştığımız çocuklar söz konusu.

Sorularımız



Aileleri/yakınları tarafından aranan çocukların tümü ASHB'nin açıkladığı verilerin içinde mi?



Bakanlık, kimliği tespit edilemeyen veya ailesine ulaşamayan çocukların yakınları ile eşleştirilmesi için ne yapıyor?



Bakan Derya Yanık'ın son açıklamalarından birinde bahsettiği "sosyal medya takip birimi" nasıl çalışıyor?



Çocuklarını arayan ailelerin/yakınların ve onlara kavuşmayı bekleyen çocukların daha fazla örselenmemesi için ne tür önlemler alınıyor?



Kimlik tespiti yapılmadan defnedilen kaç çocuk var?